

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Bystřickou v právní věci žalobce: **Y. Z.**, nar., e.č., státní příslušnost Běloruská republika, t. č. bytem Vranovská 48, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 18.6.2015, č. j. OAM-428/VL-18-ZA14-PD2-2009,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Tlumočníci Doc. Ing. Marianně Dražanové, CSc., bytem X, se přiznává odměna za tlumočnický úkon ve výši 350 Kč, která jí bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a obsah napadeného rozhodnutí

Rozhodnutím ze dne 22.6.2011, č.j. OAM-428/VL-18-ZA14-2009 byla žalobci udělena doplňková ochrana dle § 14a zákona o azylu na dobu 12-ti měsíců. Rozhodnutím ze dne 28.11.2012, č.j. OAM-428/VL-18-HA03-PD1-2009, byla na žádost žalobce udělená doplňková ochrana prodloužena o dobu 24 měsíců. Dne 10.12.2014 žalobce požádal o další prodloužení doplňkové ochrany. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný dle § 53 odst. 4 zákona o azylu doplňkovou ochranu neprodloužil.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že doplňková ochrana byla žalobci udělena a následně i prodloužena z důvodu, že žalovaný po posouzení informací o zemi původu na základě neutěšené bezpečnostní situace dospěl k závěru, že u žalobce nebylo možno zcela vyloučit, že by v případě návratu do vlasti mohl být vystaven skutečnému nebezpečí vážné újmy.

Uvedl znění § 15a zákona o azylu, s tím, že dle odst. 1 písm. d) tohoto ustanovení, nelze doplňkovou ochranu udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, představuje nebezpečí pro bezpečnost státu.

Žalovaný připomněl, že § 15a zákona o azylu je implementací čl. 17 Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29.4.2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, které z jiných důvodů potřebují mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen kvalifikační směrnice). Takové ustanovení v čl. 17 obsahuje také Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU ze dne 13.12.2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytované ochrany (dále jen Směrnice č. 2011/95/EU), která kvalifikační směrnici nahradila.

Konstatoval, že v průběhu správního řízení o prodloužení doplňkové ochrany vyšly najevo skutečnosti, které ho vedly k závěru, že žalobce představuje nebezpečí pro bezpečnost státu. Byly tak naplněny předpoklady § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu a z těchto důvodů není možno dále doplňkovou ochranu prodloužit. Žalovaný provedl výčet pravomocných trestních rozsudků, kterými byl žalovaný odsouzen. Konstatoval, že z obsahu rejstříku trestů vyplývá, že žalobce byl celkem 7x trestně stíhán a zároveň 7x pravomocně odsouzen. Žalobci byl opakovaně udělen rovněž trest vyhoštění, k jehož realizaci nedošlo z důvodu zahájeného řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Uvedl, že chování a jednání žalobce svědčí o nebezpečnosti žalobce pro stát s ohledem na četnost a opakovanost páčání zejména majetkové trestné činnosti již od počátku pobytu žalobce na území ČR. Žalobce se rovněž dopustil přečinu z kategorie trestních činů obecně nebezpečných. Představuje tedy nebezpečnost pro stát.

Žalovaný uzavřel, že řízení o odnětí doplňkové ochrany dle § 17a odst. 1 písm. b) zákona o azylu ve spojení s § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu neslouží k posouzení, zda účastník splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, nýbrž pouze posouzení toho, zda jsou splněny podmínky pro odnětí doplňkové ochrany. Vzhledem k tomu se nezabýval

situací v zemi původu žalobce, ani nepřezkoumával důvody, pro které žalobci byla v roce 2011 udělena a následně v roce 2012 prodloužena doplňková ochrana.

II. Obsah žaloby

Proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce v zákonem stanovené lhůtě žalobu, kterou rozhodnutí napadl v celém rozsahu pro jeho nezákonnost. Domnívá se, že žalovaný porušil § 2 odst. 1 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu v platném znění („dále jen správní řád“). Podle žalobce nebylo namístě aplikovat § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, neboť i opakované páchání trestné činnosti jako je krádež v žádném případě nepředstavuje nebezpečí pro bezpečnost státu. Byť jde o opakované spáchání trestného činu, jedná se o narušení veřejného pořádku, čemuž odpovídá i rozhodovací praxe, např. v rámci řízení dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Dle žalobce měl žalovaný postupovat podle § 53a odst. 4, věta za středníkem a prodloužit žalobci doplňkovou ochranu o jeden rok. V odůvodnění absentují úvahy žalovaného, pokud jeho jednání kvalifikoval jako nebezpečí pro bezpečnost státu a následně aplikoval ust. § 15a odst. 1 písm. d) a další zákona o azylu, které vedly k neprodloužení doplňkové ochrany. Vzhledem k tomu, že zákon o azylu odlišuje postup pro rozhodování u osob narušující veřejný pořádek a osob ohrožující bezpečnost státu, jsou příslušné úvahy vedoucí k aplikaci jednoho či druhého ustanovení klíčové a nepostradatelné.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl. Žalovaný je toho názoru, že zjistil skutečný stav věci a zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce sdělil a opatřil si i potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Z obsahu spisových materiálů vyplývá, že žalobce byl v minulosti 7x pravomocně odsouzen, především za různé druhy majetkové trestné činnosti popsané v odůvodnění rozhodnutí. Opakovaně mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody a trest vyhoštění. Je tedy zřejmé, že žalobce představuje nebezpečí pro bezpečnost státu podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Dle žalovaného v odůvodnění rozhodnutí jsou obsaženy úvahy, kterými se žalovaný řídil, pokud jednání žalobce kvalifikoval jako nebezpečí pro bezpečnost státu. Pokud žalobce namítá, že jeho činnost měla být kvalifikována jako narušení veřejného pořádku, s tím žalovaný nesouhlasí, neboť pod narušení veřejného pořádku lze zahrnout protiprávní jednání přestupkového charakteru, žalobce však na území ČR opakovaně páchá trestnou činnost.

IV. Jednání konané před Krajským soudem v Brně dne 23.6. 2016 a posouzení věci soudem

Ve věci proběhlo dne 23.6.2016 jednání před Krajským soudem v Brně. Účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích k věci. Žalobce doplnil, že trestnou činnost páchal v důsledku své neutěšené situace, kdy nevěděl, co s ním bude, a neměl dostatek finančních prostředků. Jeho nejasná situace byla také důvodem jeho alkoholismu. Pod vlivem alkoholu nevěděl, čeho se dopouští. Peníze získával pouze jako brigádník. Stalo se například, že měl v obchodě vyhlédnutou bundu, kterou si chtěl zakoupit a počítal s tím, že bude zlevněná, když si ji však přišel koupit, byla naopak dražší. To ho rozčílilo, protože byl pod vlivem

alkoholu, tak bundu ukradl. Podobně pod vlivem alkoholu odcizil kabelku pro svoji přítelkyni. Zdůraznil, že důvody, pro které mu byla v minulosti uložena doplňková ochrana, i nadále trvají.

Soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel z obsahu správního spisu, a to z žádosti o prodloužení doplňkové ochrany a z pohovoru k žádosti, který byl se žalobcem veden dne 30. 4. 2015 ve věznici Jiřice. Žalobce mimo jiné uvedl, že v České republice pobývá již deset let. Od doby, kdy mu byla udělena doplňková ochrana, se jeho situace nezměnila. V České republice žije klidným životem. Do země původu by se chtěl vrátit, ale nemůže, má strach, měl by určité problémy, zavřeli by ho, v Bělorusku je takový zákon, neví jaký, ale kvůli pobytu v ČR by ho zavřeli. K dotazu správního orgánu žalobce potvrdil, že byl v České republice 7x soudně trestán. Důvodem bylo požívání alkoholu a z toho pramenily jeho potíže, protože se jako cizinec nemohl léčit v protialkoholní léčebně.

Jak vyplývá z opisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob a jak ostatně potvrdil i žalobce, žalobce byl Okresním soudem Brno – venkov a Městským soudem v Brně celkem 7x odsouzen, z toho 5x za krádež, 1x za pytláctví, 1x za ohrožení pod vlivem návykové látky. Opakovaně vykonával trest odnětí svobody, naposledy byl z výkonu trestu odnětí svobody propuštěn dne 19.6.2016 a 2x mu byl rovněž udělen trest vyhoštění.

Žalovaný dovodil, že se na žalobce s ohledem na opakované páchaní trestné činnosti vztahuje výluka z posuzování důvodů pro udělení doplňkové ochrany, konkrétně vylučovací klauzule pro udělení doplňkové ochrany obsažená v ustanovení § 15a odst. 1 písm.d) zákona o azylu ve znění účinném do dne 17. 12. 2015, podle kterého *„doplňkovou ochranu podle § 14a nebo 14b nelze udělit, i když budou zjištěny důvody uvedené v § 14a, avšak je důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, představuje nebezpečí pro bezpečnost státu.“*

Žalobce má za to, že toto ustanovení na jeho případ nemělo být aplikováno, žalovaný měl dle jeho názoru postupovat podle §53a odst. 4 věta třetí, podle které *„Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok.“* V jeho případě měl tedy správní orgán doplňkovou ochranu prodloužit o jeden rok.

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí opakovanou trestnou činnost žalobce neposuzoval z hlediska §53a odst. 4 jako narušení veřejného pořádku. Dle žalobce pochybil, pokud tak neučinil. Zdejší soud je toho názoru, že by bylo vhodnější, pokud by rozhodnutí žalovaného takovou úvahu obsahovalo, ze zákona o azylu však nevyplývá, že by to bylo povinností žalovaného. Její absence není důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.

Soud pouze konstatuje, že nelze přisvědčit žalobci, že by páchaní trestné činnosti mělo být posouzeno pouze jako narušení veřejného pořádku a nikoliv jako nebezpečí pro bezpečnost státu. Výkladem pojmu „veřejný pořádek“ se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 26. 7. 2011, čj. 3 As 4/2010-151. Jeho závěry jsou dle názoru zdejšího soudu použitelné i pro předmětnou věc, byť se jednalo o výklad k § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

Nejvyšší správní soud se zde zabýval dosavadním rozdílným výkladem pojmu „veřejný pořádek“ a jeho narušení v rozhodnutích některých senátů.

Dle názoru zdejšího soudu trestná činnost představuje narušení veřejného pořádku, zároveň však může představovat nebezpečí pro bezpečnost státu.

Jak již bylo uvedeno, žalovaný opakovaně páchání trestné činnosti žalobcem vyhodnotil podle §15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu tak, že žalobce představuje nebezpečí pro bezpečnost státu. Tuto svou úvahu, byť stručně, odůvodnil, přičemž poukázal na opakovanost páchání trestné činnosti žalobcem. Z odůvodnění tedy jasně vyplývá, proč žalovaný uvedené ustanovení použil.

K výkladu vylučující klauzule u doplňkové ochrany se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 2. 2009, č.j. 1 Azs 107/2008 – 78 (www.nssoud.cz), podle kterého *„Ustanovení § 15a zákona o azylu je nicméně transpozicí čl. 17 kvalifikační směrnice, a opět je nutno konstatovat, že tato transpozice neproběhla zcela korektně..... Konečně kvalifikační směrnice odmítá poskytnout doplňkovou ochranu tomu, kdo představuje nebezpečí pro společnost nebo pro bezpečnost členského státu, ve kterém se nachází, a to na rozdíl od úpravy v § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, který hovoří pouze o nebezpečí pro bezpečnost státu.“*

Klíčovým je výklad pojmu nebezpečí pro bezpečnost státu, který není v zákoně o azylu přímo definován, přesná definice není uvedena ani v kvalifikační směrnici. Ani ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v platném znění, přesnou definici neobsahuje. Lze ji však dovodit z čl. 1, podle kterého *„Zajištění vrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.“*

V komentáři k tomuto čl. je pak uvedeno následující: *„Úvodní ustanovení ústavního zákona je spíše vyjádřením funkčního principu a státovědecké notoriety než vytvořením nové normy. Lze vést legitimní úvahu, že obdobné pravidlo by platilo i tehdy, pokud by je ústavní zákon nestanovil. Normativní význam čl. 1 tedy tkví v tom, že představuje spíše interpretační pravidlo či obecný princip, který může vstupovat i do výkladu jiných norem. V praxi pak může ovlivnit výklad práva pro případ provádění různých testů proporcionality. Ochrana základních funkčních parametrů státu na úrovni ústavní normy může vést k závěru, že tento zájem převažuje nad ochranou jiných práv, ve srovnání se situací, kdy identické pravidlo mělo ryze zákonnou povahu. Článek 1 tedy může být výkladovou oporou pro takový výklad práva, který upřednostní ochranu některé z hodnot v čl. 1 uvedených na úkor ochrany individuálního zájmu.“* (Viz Pavel Rychetský, Tomáš Langášek, Tomáš Herc, Petr Mlsna aj., Ústava České republiky, Zákon o bezpečnosti České republiky, Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2010, cit. ASPI, ev. č. KO110_1998CZ).

Z uvedeného vyplývá, že pod bezpečnost státu spadá rovněž ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot. V posuzované věci je nesporné, že se žalobce dopouštěl opakovaně trestné činnosti, a to trestného činu krádeže podle §247 odst. 1 písm. a) a e), trestného činu pytláctví podle §178A odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, účinného do 31. 12. 2009, dále opakovaně trestného činu krádeže podle §205 odst. 1a) a odst. 2), dále trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle §274 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb. trestního

zákoníku. Je tedy zřejmé, že se žalobce dopustil jednání, které směřuje proti hodnotám, chráněným státem, jako je život, zdraví a majetek. V případě majetku se navíc jednalo o jednání opakované.

Soud si je vědom, že žalobce se dopouštěl trestné činnosti v kategorii přečinů. Zcela se však ztotožňuje s názorem žalovaného, že nebezpečnost jednání žalobce pro společnost spočívá v četnosti a opakovanosti páčání trestné činnosti.

Nad rámec uvedeného soud konstatuje, že nelze zohlednit ve prospěch žalobce jeho argumentaci uvedenou v řízení před soudem, že trestnou činnost páchal pod vlivem alkoholu, přičemž jeho alkoholismus je v příčinné souvislosti s jeho nejistou situací. Udělením doplňkové ochrany v roce 2011 se situace žalobce stabilizovala, žalobce měl jistotu, že pokud nedojde v Bělorusku ke změnám, v důsledku kterých by pominuly důvody, pro které mu byla doplňková ochrana udělena, bude mu doplňková ochrana prodlužována. Přesto v páčání trestné činnosti pokračoval.

Z uvedených důvodů krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný rozhodl správně, pokud žalobci dle § 53a odst. 4 zákona o azylu žalobci neprodloužil doplňkovou ochranu a shledal podmínky pro aplikaci vylučující klauzule pro udělení, respektive prodloužení doplňkové ochrany obsažené v § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu.

Vzhledem k aplikaci vylučující klauzule nebylo povinností žalovaného zabývat se v napadeném rozhodnutí otázkou trvání důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Soud připomíná usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, čj. 4 Azs 60/2007-119, podle kterého *„jestliže v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (důvody vylučující udělení mezinárodní ochrany), rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 (důvody udělení azylu) nebo § 14a (udělení doplňkové ochrany) uvedeného zákona“*.

V. Závěr a náklady řízení

Krajský soud v Brně tedy shledal žalobní námitky neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

V souladu s § 59 odst. 2 s. ř. s. byla tlumočnici za jednu hodinu tlumočení u jednání soudu dne 23. 6. 2016 přiznána odměna ve výši 350 Kč (§ 17 odst. 1 položka 1 vyhlášky č. 37/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů), která jí bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 23. června 2016

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová